

Els Otterman: “Ook waterschapsbesturen moeten een afspiegeling van de samenleving zijn!

Veel Nederlanders denken bij een waterschap aan een “mannenorganisatie” die voor veilige dijken zorgt. Waarom zouden we dan eigenlijk moeten gaan stemmen? Een interview met hoogheemraad Els Otterman leert hoe belangrijk waterschappen zijn, waarom stemmen zin heeft, en waarom ook vrouwen in waterschapsbesturen moeten zitten. “Vrouwelijke bestuurders zijn ook rolmodellen voor een volgende generatie. Onze dochters moeten ook kansen zien om zich in te zetten in waterschappen”.

Els Otterman is sociaal geograaf met werkervaring in de groene ruimte. Bij de waterschapsverkiezingen in 2015 is zij namens de partij Water Natuurlijk in het Algemeen Bestuur van Waterschap De Stichtse Rijnlanden gekozen. Een jaar geleden maakte ze de overstap naar het Dagelijks Bestuur en werd zo “hoogheemraad”, een functie die te vergelijken is met wethouder in een gemeente. Els is de enige vrouw in het uit vijf personen bestaande Dagelijkse Bestuur. Het Algemeen Bestuur van haar waterschap heeft 30 leden, waaronder 5 vrouwen. Dit illustreert dat vrouwen ondervertegenwoordigd zijn in waterschapsbesturen. Er zijn 21 waterschappen in Nederland, waarvan er twee momenteel een vrouwelijke dijkgraaf hebben en 22% van alle huidige waterschapsbestuurders is vrouw.

Taken van waterschappen

De drie hoofdtaken van een waterschap zijn veilige dijken, schoon en gezond water, en voldoende water. Deeltaken variëren van dijkversterking en -onderhoud, beheer van stuwen en gemalen, realiseren van waterberging en muskusrattenbeheer tot rioolwaterzuivering, aanleggen van natuurvriendelijke oevers en vispassages en samenwerking met boeren om nutriënten in slootwater te beperken. Oplossingen zijn steeds vaker duurzaam en houden meer rekening met klimaatverandering. Zo moeten we beter voorbereid zijn op hoosbuien en op droogte. Ook het onderwerp bodemdaling in veengebieden staat nu vaker op de agenda, omdat peilverlaging leidt tot meer oxidatie van het veen wat weer CO₂ uitstoot én bodemdaling veroorzaakt. Andere vrij recente uitdagingen zijn de medicijnresten en microplastics in afvalwater, die momenteel maar deels verwijderd kunnen worden door onze waterzuiveringsinstallaties. Els benadrukt dat het waterschap steeds meer de samenwerking zoekt met inwoners, bedrijven, gemeenten en provincies, om

gezamenlijk duurzame en praktische oplossingen voor waterproblemen te realiseren.

Waterschappen als uniek bestuursorgaan; echter beperkt waterbewustzijn bij Nederlanders

Een OESO rapport uit 2014 prijst de bestuurlijke organisatie van het waterbeheer in Nederland, met de waterschappen en de aparte waterschapsbelasting, als een goed voorbeeld voor de wereld. Een kritische noot in dit rapport betreft het opvallende lage waterbewustzijn onder de Nederlandse bevolking: “Nederlanders beseffen blijkbaar niet hoeveel moeite we moeten doen om droge voeten te houden in onze laaggelegen delta.”

Waarom stemmen: discussiethema's binnen waterschappen

Wat maakt het uit op welke partij we gaan stemmen op 20 maart? Over welke politieke thema's discussiëren de waterschapsbesturen? “Er zijn geen discussies over veilige dijken” zegt Els, “maar wel hoe die vorm krijgen en of en hoe bewoners er bij betrokken moeten worden”. Concrete voorbeelden van discussiethema's zijn de mate van landschappelijke inpassing van dijken, het afwegen van agrarische belangen met die van de natuur en de hoeveelheid aandacht die een waterschap besteedt aan biodiversiteit en klimaatadaptie. Een groot discussiepunt is het vaststellen van de tarieven voor de waterschapsbelasting, inclusief wie wat moet betalen.

Belang van vrouwen in waterschapsbesturen

Voor Els is het heel belangrijk dat ook waterschapsbesturen een betere afspiegeling zijn van de maatschappij: “diversiteit is heel belangrijk”. Vrouwen moeten zich vertegenwoordigd zien in waterschapsbesturen. Vrouwelijke bestuurders zijn ook rolmodellen voor een volgende generatie: “onze dochters moeten ook kansen zien om zich in te zetten in waterschappen”. Els geeft aan dat haar partij vier vrouwen op de lijst heeft bij de eerste acht kandidaten; zijzelf is lijsttrekker. Meer aandacht voor diversiteit betekent ook meer diversiteit qua leeftijd. Meer jonge bestuurders, zowel vrouwen als mannen, dragen bij aan vernieuwende en meer eigentijdse aanpakken. In de praktijk ziet Els geen duidelijke andere inbreng van vrouwen dan van mannen: “de eigen politieke overtuiging of persoonlijkheid bepaalt vaak meer de inbreng”.

Wat kunnen mensen zelf doen?

Els is van mening dat alle waterschapsonderwerpen zowel mannen als vrouwen aangaan. Alle inwoners (M/V) kunnen zelf bijdragen aan duurzaam waterbeheer:

- Lever frituurvet in bij de gemeente, want vet in het riool veroorzaakt verstoppingen!
- Gooi billendoekjes en schoonmaakdoekjes in de afvalbak, niet in de wc, ook die veroorzaken verstoppingen
- Lever je oude medicijnresten in bij de apotheek
- Gooi je gebruikte latexkwast bij het afval en spoel de verf niet door de gootsteen, want de verf bevat veel microplastics
- Ook door het wassen van synthetische kleding komen er veel microplastics in het water. Koop dus liever kleding van natuurlijke materialen. Vaker je (synthetische) kleding luchten in plaats van wassen helpt ook. Of wassen op de hand in plaats van in de machine
- Tegel eruit, plant erin: zorg dat in je tuin het water in de grond kan zakken zodat bij hoosbuien het riool niet overbelast raakt

De conclusie van het gesprek is dat waterschappen té belangrijk zijn om aan mannen over te laten!